

Koroško. Nemški šulverein je dal 268 gold. za solarske knjižnice in sicer za 66 slov. šol. Knjižnice pa se ve, da so vse nemške in torej več manj pogubne za slov. šolarje. — Slov. »pisateljsko društvo« misli vzidati v Vodmatu spominjsko ploščo Ivanu Ciglarju, čegar stoletnica letos doteče. Za stroške za ploščo pa bode treba nabirati, kajti društvo nima za take reči denarja.

Kranjsko. V nedeljo popoldne so pričeli delo za dolensko železnico; v Velikih Laščah je župnik Grjol blagoslovil torišče in okr. sodnik Šuffaj je zasadil prvo lopato v zemljo, v ponedeljek pa se je delo v redu začelo. Bog daj blagoslova! — Pred porotno sodbo pride prihodnji četrtek v Ljubljani neki Cvajer, ker je na sumu, da je pri belem dnevu, sredi mesta, ubil svojega gospodarja, trgovca Stedryja ter mu je potem precej veliko denarja odnesel.

Primorsko. Mestni očetje v Gorici ne ubogajo ces. vlade, kajti že trikrat jim je naročila, naj odgovorijo na prošnjo slov. starišev, ki prosijo za slov. ljudsko šolo v mestu, toda doslej še ni odgovora na-njo. Bode tedaj pač treba, da vlada sama vzame celo stvar v roke in kakor je podoba, ona to tudi stori ter prisili mesto, da postavi slov. ljudsko šolo. — Volitve se izvršijo v mestni zastop prve dni meseca julija, odložila je jih visoka vlada na prošnjo slov. društva »Sloge«. Jeza je vsled tega pri lahončičih velika.

Tržaško. Lahom v Trstu so škof dr. Glavina sila na poti ter jim ni po volji da se nastavljajo slov. duhovniki tudi v župnijah, v katerih so prebivalci laški. No, slov. duhovniki znajo pač tudi laški, laški pa ne znajo slovenski in tedaj škof ne morejo teh nastaviti v slov. župnijah. Na vsak način pa ne storijo škof v tem nikomur krivice.

Hrvaško. Vlada dela z vso silo na to, da pridejo v novi sabor samo njeni »možje«; hodi pa jej neki za mesto Reko. Le-ta leži ob jadranskem morju in Madjari si svojijo to mesto, naj dobijo z njim tudi pravico do morja. Doslej še je Reka del hrvaške kraljevine in Madjarom jo more odstopiti le sabor in zato mora biti on v rokah pristnih Madjaronov, sicer ne stori tega.

Ogersko. Znano je, da Madjari zatirajo vsa ljudstva in še celo priznati nočejo, da še katero biva na ogerski zemlji. Hudo jih torej peče, da čerjo Rumunci sedaj poslati 1000 mož na Dunaj, k svitlemu cesarju, prosit pomoči zoper madjarsko silo. Da bi kaj enacega storili še tudi Slovaki in naši prekmurski Slovenci! Njim se godi še večja krivica.

Vunanje države.

Rim. Kardinal Ledochowski je poslal škofom ameriškam pismo in graja v njem v imenu sv. očeta, da se vtikajo na »novem svetu« nekateri ljudje brez pravice in brez potrebe v izvolitve novih škofov, na škodo katoliške cerkve. Žal, da se godi tako že tudi na »starem svetu«.

Italijansko. Da je bilo novega ministerstva treba, tega je kriva tripelaljanca, zveza treh držav, kajti vsled nje mora Italija imeti veliko armado, ki požre veliko denarja, ali Italija ga nima in je tako vedno v stiskah. Iz teh tndi novo ministerstvo me izvleče države.

Francosko. Vlada je mislila, da je vničila anarhiste, ker je Ravachola in nekaj drugih nemirnožev djala pod ključce, ali kakor se kaže, živé anarhisti slej, kakor prej, kajti v zadnjem tednu je bilo v Parizu celo vrsta požarov in so bili le-ti najbrž delo anarhistov. Namestu dinamiti tedaj ogenj! Kar se seje, to se žanje. — Pri občinskih volitvah so republikanci sicer zmagali, toda ne v vseh občinah, saj je 15.500 občin še vedno v zanesljivih katoliških rokah.

Belgijsko. Tudi pri sedanjih volitvah so ostali katoliški možje na vrhu, vendar pa so se še liberalci v treh pokrajinah vzdržali, ne da bi bili veliko glasov zgubili. Tudi po drugih pokrajinah so se postavili katol. volilcem po robu.

Angleško. Zoper lorda Salisbury, ki je sedaj na čelu vlade, vzdiguje se sedaj več poslancev ter mu očitajo, da ne zna varovati angleške trgovine. Nam se dozdeva, da je vsaki Anglež »kramar« in ne vidi se, da bi Salisbury bil iz druge kože, kajti delal je za trgovino svoje države, kolikor se mu je dalo, več pa bi tudi ne storil kak drugi minister, ne mara, če mu je Morley ime.

Nemško. Cesar Viljem hoče pravico in zato so mu ljubi tudi Poljaki, tisti, katere je Bismarck preganjal in jim jemal pravice, kjer je mogel. Se ve, da nekaterim uradnikom, ki so hodili pri Bismarcku v šolo, mrzi to, toliko bolj pa so zadovoljni Poljaki in sploh tudi katoliški Nemci, kajti Poljaki so katoliške vere in se torej držijo v vseh rečeh katoliške stranke.

Rusko. Ministerstvo je potrdilo načrte barona Hirscha, po katerih misli ruske jude preseljevati v Ameriko. Se ve, da jih Rusija rada izpusti, ako le hočejo oditi. — Carjeva rodovina je odšla v Kodanj k zlati gostiji kralja in kraljice. Carevna je njuna hči.

Srbsko. Vojaške vaje bodo letos tik meje bolgarske in to ni po volji bolgarski vladi, ker misli, da hoče srbska vlada s tem le dražiti Bolgare. No tega ona ne namerava, saj tudi nima uzrokov.

Tursko. Zastopnik turske vlade je v Sofiji naznanil bolgarski vladi, da sultan ne more pripoznati kneza Ferdinanda, ker še ni čas za tako pripoznanje ter bi bilo najbrž le na škodo državi.

Grško. Da je propadla pri volitvah Delijanisova stranka, tega je kralj lahko vesel, če tudi njegovi ministri niso zmagali, kajti. Trikupis je mož, ki varuje pravice kralja pa tudi koristi države.

Afrika. Angleška kraljica je prva poslala v Egiptet khedivu Abbas-paši visoko odlikovanje, kar je znamenje, je mladi khedive po volji kraljici in nje vladi. — V Abesiniji je velika lakota, kajti že dve leti so imeli slabo letinjo.

Amerika. V senatu braziljskem so vsprejeli načrt postave, ki določa pomiloščenje vsem, ki so zaprti vsled kake ustaje. — Reka Missisipi je preplavila veliko krajev in je škode za 15 milj. dolarjev.

Za poduk in kratek čas.

Zbegani Amerikanec.

(Resnična povest, spisal J. Ž.)

Naslednji sestavek nekoliko naj pojasni, kako se godi z marsikaterim, ki hoče v Ameriki sreče najti in pohotno živeti. Da bodo dragi bralci bolje spoznali Petra Mizar, nekdanjega gornjega »Kočnika«, hočemo ga nekoliko natančneje narisati.

Peter Mizar je bil že kot šolarček hudoben in svoje-glaven tako, da so mu morali večkrat sib nasteti. Oča ga je kot mladeniča silno rad imel in tudi nekoliko mu je preveč pripuščal. K vojakom mu je mnogo denarja poslal iz ljubezni, a sin mu je vse to slabo povračeval. Ko je lepo kmetijo prevzel na Redlu skoro brez dolga, na kateri bi bil lahko dobro izhajal, začel je svojemu očetu že grenke ure delati kmalu v začetku. Pridno ženo je dobil iz Lučan, p. dom. Sršenovo, premožnih in poštenih starišev hčerko.

Nekoliko let sta še živela v miru, vendar je proti svojemu očetu bil Peter zelo surov, posebno, ker se je starec k drugemu oženil kot prevžitnik. Enkrat je celo

svojega očeta za lasi črez prag vrget, a oče mu žalosten reče: »Moj sin! ti še enkrat praga ne boš imel!« Le predobro mu je oče prerokoval, kajti šlo je kmalu rakovo pot, bolj nazaj, kakor naprej. Večkrat je iz doma izginil in po tedne hodil po mestih; zakaj, si vsakdo lahko misli. Nečisti duh ga je popolnoma zmotil.

Leta 1890 se jih je več v Ameriko podalo sreče in denarja iskat; tudi Peter dobil je nepremagljivi nagon iti v Ameriko, in toraj postavi svojo lepo kmetijo, na kateri je njegov oče premožen postal, akoravno s prva ni ničesar imel, na prodajo. Kmalu znajde se kupec, ki mu je 3500 gld. za njo naštel. Peter vzame s seboj kakih 1400 gld., 1000 gld. pusti pa ženi rekoč: To pa je tvoje in od tebe ne bom nikoli več krajcarja tirjal.

V Ameriki naš Peter ni našel zaželene sreče. Navajen pohajkovati, malo delati in se okoli voziti, ni ničesar prisluzil, temveč le zapravlil je stotake kaj hitro. Razkošno in nečimerno življenje prazni tudi v Ameriki žepe. Na slednje morala še mu je žena celo denarje tja poslati, da je mogel priti zopet v svojo domovino. Hlinil je ženi bolezen, češ, da ga je ona gnala nazaj.

Svoj prag je tedaj že zgubil, kakor mu je oča prerokoval. Žena je kupila po prihodu Amerikanca neko kočarijo za 900 gld. in sicer za svoje denarje, ter je imela moža pri sebi, kojemu bi se ne godilo slabo, ako bi le hotel malokaj pomagati, a bilo je vse zastoj. S prva še je bil nekako zadovoljen in je mnogo dreves cepil, ki so lepo rastle. Ako bi krščansko živel in drevje nasajal in cepil, bil bi za izgled lahko drugim kmetom, pa razuzdanost ga je vničila na vse strani.

Le prehitro se je navolil mirnega življenja, začel biti proti ženi surov, ker mu ni gospodarstva popolnoma prepustiti mogla in tudi ne upala, kot skrbna mati svojih otrok; saj bi ji bil vse zapravlil. Razsrjen, ker ni vsega prepustila njemu, da bi lažje denar dobival za svoje pohotne namene, ni ji hotel več pomagati pri obdelovanju posestva in kar si je zaslužil s sodarijo in kolarstvom, porabil je za-se, ženo in otroke pa je popolnoma v nemar pustil in tako dolgo jo je nadlegoval, da je posestvo namerila prodati zaradi otrok in iti k starišem nazaj.

Ko so kupci prišli kupovat, odgnal je Peter iste z lanci, enega je celo tihotapno v lesu čakal in ga grdo namahal in sploh pravil: kateri bo bajto kupil, ta se ga bo spomnil.

V jezi pa, ko je hotela žena kočjo prodati, je lepa cepljena drevesa v eni noči polomil, kar res kaže satansko vedenje. Nemir bil je odslej vedno pri hiši, kajti človek, ki vero zgubi, v cerkev ne gre in sv. zakramentov ne prejema, tak je in ostane divjak, in tak bil je naš Peter, škoda za imenitno ime. (Konec prih.)

Smešnica. Jurij: Prijatelj, hudo se mi godi! Gospodar mi je rekel, da se moram izseliti, ako do jutri ne plačam.

Marko: Hm, tebi se godi še prav dobro; meni pa je rekel gospodar, da moram preje plačati, predno se preselim.

Razne stvari.

(Gödel-Lannoy.) V soboto je v Mariboru na naglem umrl Armin baron Gödel-Lannoy. Pokojnik je bil svoje dni predsednik finančne prokurature v Nižji Avstriji in dve volilni dobi poslanec v drž. in deželni zboru za slov. kmete v Mariborskem volilnem okraji. Pogreb je bil v ponedeljek veličasten in so se ga vde-

ležili mil. knezoškof, stolni korarji, dež. odbornik dr. Schreiner, drž. poslanec prof. Robič, dež. poslanec dr. Radaj, župan Nagy in dr. Slov. ljudstvo ga ohrani v hvaležnem spominu.

(Okr. zastop.) Grof Taaffe je odgovoril zadnjo soboto v drž. zboru na interpelacijo dr. Gregorčca glede na razdelitev zastopnikov v okrajnem zastopu na Ptuiji ter je rekel, da sta se dež. odbor in ces. namestnija v Gradcu sporazumela o razdelitvi, vladi pa bi torej ne bilo druga ostalo, kakor da je volitev potrdila.

(Domovinstvo.) Ker bode skorej 700 let polnih, odkar je štajarska dežela z Avstrijo pod enim vladarjem, priredi se velika slavnost o svojem času ter obstoji že poseben odbor, ki mu je dež. glavar, grof Wurmbrand na čelu, da pripravi za-njo, česar je treba.

(Stolna cerkev) v Mariboru je živo potrebna zvonika, ki bode primeren slogu cerkve. Zato se nabira že leta dnij denar in ga je doslej že 5613 gld. in 76 kr. Kedar naraste vsota še petkrat tolika, bode še le mogoče, da se delo izvrši.

(Mestni zastop) v Celji se boji za nemški značaj mesta in zato kupuje sedaj posestvo za posestvom, ako se mu kdo nalaže, da se za-nj pogaja kak Slovenec. To je torej dober »gšeft« ali ka-li.

(Sejmi.) Živinski sejmi smejo se obhajati sedaj že tudi v Marenberskem okraji, ker je ponehala bolezen na gobci in parkljih.

(Pijanstvo.) Na Dansko so prišli te dni trije zdravniki iz Amerike; poslalo jih je društvo zoper pijanstvo in so v Kodanji, glavnem mestu, vzeli brž šestero znanih pijancev v zdravljenje. »Bolnik« dobi neko zdravilo, da ga večkrat na dan povzije in vrhu tega mu še spustijo neko tekočino pod kožo. Po štirih ali petih dneh neki ne mara »bolnik« več opojne pijače in je torej ozdravel od svoje »bolezni«.

(Točca.) V soboto popoldne je bila v Celovci in okolici huda nevihta in vsula se je tudi debela toča, da je naredila veliko škode na polji in po vrtih.

(Ljudske šole.) Leta 1890 je bilo v avstrijski državi 17.026 ljudskih šol, 42 učencev izmed sto se jih je učilo nemški, izmed sto prebivalcev pa je Nemcev samo 36 in se torej vidi, da je veliko več nemških šol, kakor jih je treba. Vse eno pa kričijo nemški liberalci, da se godi njim krivica!

(Prebivastvo.) V našem cesarstvu šteje se sedaj 42.749.329 prebivalcev. Nemcev je bojda 10.170.000, Madjarov pa 6.542.000 in Slovencev neki samo 1.228.000. Koliko pa jih velja le kje za Nemce, Madjare in Lahe!

(Šulverein.) Šolski občini Bortljane in Podkloster, na Koroškem, ste sprejeli od šulvereina podporo, prva za novo šolo, druga pa za nov studenec. Naj jima tekne izdajavski denar!

(Častni občan.) Občinski zastop v Noršincih na Murškem polji je imenoval dne 21. maja g. Gabrijela Postružnika, izglednega učitelja v pokoji v Ljutomeru, svojim častnim občanom, kakor nam piše župan, gospod Mat. Bežan, »za njegove neprecenljive zasluge v narodnem napredku in na narodnem ter cerkvenem polju«.

(Tatvina.) Na Dunaji so zaprli Franca Schmidta, 87 let starega hlapca, ker je ukradel svojemu gospodarju za 200 gld. papirja. Imel je stavec pri kraji dva pomočnika in so tudi njiju že spravili pod ključce.

(Umrli) je v četrtek, dne 19. maja gospod Fran Sakovšek, strojevodja v tiskarni sv. Cirila v Mariboru, v 56. letu svoje dobe. Pokojnik je bil od leta 1873 do svoje smrti v tej tiskarni in v svojem poslu jako vesten in spreten. Naj počiva v miru!

(Kravo) ukradli so v noči 20. maja J. Krojsu pri Sv. Križi nad Mariborom, gnali so jo proti Mariboru, in je menda tukaj zmuznila v kako mesnico.